

[Lorentzen.]

vidt de vil medføre en skærpelse for tiltalte. Jeg vil med disse ord ikke rejse en ny strid om straffelovstillægget af 1945 eller den såkaldte værnemagerlov, men kun fremhæve, hvad ingen vil bestride, at det havde været godt, om vi i 1939 havde haft en lov af indhold som nærværende lovforslag. Jeg kender godt de ræsonnementer, der anføres til fordel for intet at foretage, men jeg tillægger dem ikke nogen afgørende betydning. Jeg er derimod ikke blind for, at der kan tænkes handlinger, som vi ville belægge med straf i dag, hvis vor fantasi kunne fortælle os, hvilket indhold disse gerninger ville få.

Udvalget har været gjort bekendt med en teori, der hævder, at betydningen af de skarpe afgrænsninger i straffeloven overvurderes på bekostning af et behov for mere vagt formulerede bestemmelser, som udfyldes efter skiftende tiders opfattelse. Lovforslaget kan næppe siges at have været denne nye teori følgagtig, men det har på den anden side ikke lukket af for den adgang til analogislutninger, som er hjemlet i vor gældende straffelovs § 1. Lovforslaget har vist stor forsigtighed overfor en nærmere definition eller udformning af visse udtryk, som har fundet et afgrænset indhold gennem domstolspraksis.

Udvalget har under sit arbejde mødt megen forståelse hos den højtærede justitsminister, og kun derigennem er det lykkedes at skabe et lovforslag, som hele udvalget har tiltrådt, bortset fra dødsstraffen, som foreslås udskudt til et særskilt lovforslag i lighed med, hvad der er tilfældet i Sverige.

Udvalget føler trang til at rette en varm tak til kontorchef i justitsministeriet Chr. Ludvigsen for værdifuldt samarbejde, og udvalget har i betydeligt omfang draget nytte af kontorchefens store sagkundskab.

Forinden jeg går over til at omtale det fremsatte lovforslag med dertil knyttede ændringer, skal jeg gøre et par almindelige strafferetlige bemærkninger.

Gældende straffelov kræver ikke, at man skal have dansk indfødsret eller være bosat her i landet, men kun, at handlingen har det gerningsindhold, som er beskrevet i loven, og dernæst som hovedregel, at man har forsæt til at opnå det retsstridige formål, der angives i loven. Men retsstridighed vil for udlændinges vedkommende ofte være udelukket med hjemmel i folkeretten, og der gøres ved lovforslaget ingen ændringer heri, men der indføres videre straffesammenhænge, der for alle alvorlige forbrydelser

går lige fra fængsel i 30 dage — det er det laveste antal dage for fængsel — indtil fængsel på livstid.

Straffelovsforslaget omfatter væsentligt den gældende straffelovs kapitler 12 og 13. Den gældende straffelovs kapitel 12 består af 13 paragraffer, men efter lovforslaget vil kapitel 12 komme til at omfatte 19 paragraffer, og gældende straffelovs kapitel 13 består af 8 paragraffer, men bliver nu udvidet til 10 paragraffer, og dernæst ændres nogle få paragraffer udenfor disse kapitler. Men da den gældende straffelov består af 29 kapitler med 305 paragraffer, vil enhver kunne forstå, at det er en meget begrænset revision, der er tale om.

Kapitel 12 har til overskrift: Forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed. Dens første paragraf er § 98, og den lyder i lovforslaget således:

„Den, som foretager en handling, der sigter til ved magtanvendelse eller trusel derom eller på anden ulovlig måde at bringe den danske stat eller nogen del af denne under fremmed herredømme eller at løsrive nogen del af staten, straffes med fængsel indtil på livstid.

Efter bestemmelsen i stk. 1 straffes bl. a. den, som med det nævnte formål iværksætter mere omfattende sabotage, produktions- eller trafikstandsning, samt den, der deltager i sådan foranstaltning vidende om, hvortil handlingen sigter.“

Udvalget har fået justitsministerens tilslutning til en ændring i denne paragraf, nemlig at udtrykket „eller på anden ulovlig måde“ slettes og erstattes med ordene: „ved udenlandsk bistand“, da man har ment, at det første udtryk var for vidtfavnende og krævede en begrænsning, og da den begivenhed, der vel nærmest har givet anledning til ordene, formentlig kan dækkes af „ved udenlandsk bistand“.

Om stk. 2 skal jeg kun oplyse, at det i sin tid blev sat ind af et folketingsudvalg og betyder en udvidelse af den gældende straffelovs § 98. Ifølge ændringsforslag nr. 2 erstattes ordene „bl. a.“ med: „også“. Det tilsigter ikke nogen realitetsændring, men man mener, at det sprogligt lyder bedre.

Til § 99 er der ikke stillet ændringsforslag. I forhold til gældende straffelov betyder lovforslaget en udvidelse, idet paragraffen også omfatter den, der med de i paragraffen angivne formål indleder forhandling med enkeltperson, en organisation eller et parti i et fremmed land; og krig udvides til også at gælde besættelse og andre fjendtligheder. Iøvrigt definerer § 99, stk. 2, hvad der